

Waarderingswoord

“Een bevindelijke kennis van het heil” 'n Oorsig oor die teologie van Bert Floor¹

W.C. Vergeer

Gereformeerde Kerk Potchefstroom-Oos

& Skool vir Bybelwetenskappe en Bybeltale

Potchefstroomse Universiteit vir CHO

POTCHEFSTROOM

Vyftig jaar in die bediening van God se Woord is 'n merkwaardige mylpaal. Te meer as dit 'n geseënde en kleurrike bediening is soos die Here dit in die lewe van sy dienskneg, Lambertus Floor, ontplooi het. Hoe elkeen van die talle hoorders, lidmate, studente, lesers en die breë publiek by sy dienswerk gebaat het, hoe God daardeur sy koninkryk verkondig en gebou het, sal nie in aardse boeke opgeteken word nie. Daarom staan 'n mens eers met beskeie eerbied stil voor die eintlik onbegonne taak om 'n opsomming te probeer gee van die teologie wat aan al hierdie dienswerk ten grondslag lê.

Wie met die teologie van Bert Floor te doen kry, vind daarin meer as net koue wetenskaplike besinning oor God. In sy werk is daar 'n oorgawe aan God en sy openbaring. Hierdie oorgawe lê op die hele lewe beslag (nie net die verstand nie). Reeds in sy eerste publikasie (*Gereformeerde Mystiek* [1953]) verwoord hy iets van hierdie oorgawe as hy sê: “Het gaat het mij om, te getuigen van en te strijden voor een bevindelijke kennis van het heil”. Hierdie benadering sou tiperend word van sy persoonlike lewe en ook van sy jarelange ampswerk as predikant, sendeling en teoloog. Bert Floor se teologie ken dus nie die stryd tussen geloof en

---

1 Hierdie oorsig gebruik vryelik van die voordragte wat proff. G.J.C. Jordaan en F.P. Viljoen tydens die pas afgelope (28/08/2000) Bert Floor-Feeslesings te Potchefstroom gelewer het. Die gebundelde voordragte (wat ook 'n volledige publikasielys van prof. Floor en sy jongste referaat oor “*Hoe ervaar ons God in 'n postmoderne tyd*” insluit) kan teen R30 bestel word by: Die Kerkkantoor, Gereformeerde Kerk Potchefstroom-Oos, Posbus 6001, Baillie Park, 2526.

wetenskap nie. Sy teologie wil kennis ontgin, maar altyd met 'n spesifieke doel: die oortuiging dat Jesus die Christus en Verlosser is. Daarom is sy teologie ook missionêr gerig (*Die missionêre karakter van die kerk* [1981]) en prakties op die toerusting van gelowiges gemik.

Só 'n teologie het tyd nodig; dit ontwikkel en groei saam met die teoloog. Gebore (29/08/23) as een van 'n tweeling en as een van agt pastoriekinders, het Bert Floor vroeg in sy lewe al geleer om te wag. Na die voltooiing van sy skoolloopbaan (1943) was dit oorlog. Ook toe moes hy twee jaar wag voor hy kon gaan studeer. Terwyl hy as predikant dien, ontvang hy in 1955 'n beroep met sendingopdrag na Indonesië as dosent by die Teologiese Skool Rantepau aldaar. Toe moes hy ses jaar tevergeefs wag op 'n visum. Uiteindelik in 1961 na Suid-Afrika (Siloam), in 1965 na die Hammanskraalse Teologiese Skool en in 1977 na die Teologiese Skool Potchefstroom.

Só word Bert Floor se teologie ook gekenmerk deur 'n deugdelike bereidheid om te wag. Vraagstukke word nie na 'n antwoord geforseer nie. In sy teologie is daar nie plek vir wilde teorieë nie. Die beskikbare inligting en insigte word op 'n rustige manier geëvalueer en logiese keuses word gemaak. Positiewe punte in verskillende benaderings word uitgelig. Dikwels word met nederigheid erken dat die antwoord nie finaal of onmiddellik duidelik is nie.

Tog was al hierdie wagtye nie leë tye nie. Dit was juis vormingstyd en groeityd. Bowenal was dit produktiewe tyd. Dit word bewys deur die formidabele lys van publikasies (bykans 35 boeke en 40 wetenskaplike artikels) wat in 'n konstante stroom oor 'n lang tydperk en oor 'n groot verskeidenheid van onderwerpe uit sy pen verskyn het:

- Daar is sy werke op die terrein van die openbaringsgeskiedenis soos: *De Nieuwe Exodus* (1969), *Hy wat met die Heilige Gees doop* (1979), *Het gericht volgens het Nieuwe Testament* (1979), *Die evangelie van die koninkryk* (1981), en *De gaven van de Geest in bijbels-theologisch perspectief* (1999).
- Hy besin ook oor die hermeneutiek in werke soos: *Calvyn se hermeneutiek en sy betekenis vir ons tyd* (1970), *Op soek na die regte sleutel* (1986) en *Struktuur, uitleg, boodskap* (1991).
- Verskillende aspekte oor die kanoniek word deur hom bestudeer in werke soos: *In dieselfde spore* (1964), *Die formule "in Christus" by Paulus* (1976), *In die Skool van Tirannus* (1979) en *Perspektiewe op die prediking van Paulus* (1982).

- Hy maak ook die resultate van sy Skrifondersoek op die samelewing van toepassing in werke soos: *Die koninkryk van God en die vernuwing van die maatskappy* (1974) en *Kerk en wêreld* (1981).
- Verder maak hy ook sy eksegetiese insigte diensbaar vir 'n breër gehoor deur sy publikasie van kommentare (Efesiërs [1998], Filippense [1998], Jacobus [1992]) in die welbekende *Commentaar op het Nieuwe Testament*-reeks, asook in homiletiese en praktiese werke soos: *Die juigtoon altyd verder draag* (1977) en *'n Lamp vir almal in die huis* (1986).

In die voorwoord van die huldigingsbundel wat met sy emeritaat aan hom oorhandig is, word reeds verwys na die feit dat Bert Floor deur sy dienswerk in dieselfde ry staan as manne soos Dirk Postma, Jan Lion Cachet en Sietske Los – manne met hulle wortels in Nederland wat hier in Suid-Afrika 'n besondere plek aan ons Teologiese Skool ingeneem het. Die waarde van hierdie eksterne invloed vir die ontwikkeling van die Gereformeerde teologie kan moeilik oorskat word. Bert Floor se besondere bydrae kan waarskynlik gevind word in sy verdere ontwikkeling van 'n Gereformeerde koninkryksperspektief (*Die koninkryk van God in die Nuwe Testament* [1969], *Die koninkryk van God en die vernuwing van die maatskappy* [1974], *Die evangelie van die koninkryk* [1981]), Christologie (*Die formule "in Christus"* [1976], *Ons in Christus en Christus in ons* [1982]) en Pneumatologie (*De doop met de Heilige Geest* [1982], *Persoon en werk van de Heilige Geest* [1998], *De gaven van de Geest in bijbels theologisch perspectief* [1999]).

In al sy bydraes is Bert Floor egter ook altyd kind van sy tyd. Die politieke omstandighede in Suid-Afrika vind neerslag in werke soos: *Reformasie versus revolusie. 'n Prinsipiële oriëntering* (1974), *Die Eksodusmotief in die Swart Teologie* (1975) en *Moet op prinse nie vertrou nie* (1984). Teologiese strominge en sy reaksie daarop vind 'n mens in werke soos: *Die Neo-marxisme in die moderne teologie en ons antwoord daarop* (1976), *Barth en die kinderdoop* (1986), *De spiritualiteit van de charismatici* (1993) en *Hoe ervaar 'n mens God in 'n post-moderne tyd* (2000). Treffend is hy ook in die vroeg-tagtigerjare diensbaar aan die kerke se behoefte aan 'n duideliker verstaan van die Bybelse leer oor die doop in werke soos: *Kinderdoop, grootdoop, herdoop* (1982), *Die Heilige Doop in die Nuwe Testament* (1983), *Die verhouding doop en geloof* (1983).

Nooit egter, is sy werke net anti-teties, verdedigend nie; eerder eg Bybels, eksegeties gefundeer, worstelend met die Skrif eerder as met die probleem of tydsgees. Dikwels is sy werke hulle tyd vooruit, soos sy dapper en verdienstelike verkenning van die grondslae van sy eie

teologie in *Die toepasbaarheid van die Bybel in die wetenskap* (1984) – en dit in 'n tyd toe die meeste ander teoloë gedink het grondslaaestudies is oorbodig! Onlangs weer het hy verras met 'n Bybelse verkenning van die religieuse behoeftes van die postmoderne mens (*Hoe ervaar ons God in 'n postmoderne tyd?* [2000]).

Dit bly 'n besondere seën dat so baie van hierdie nederige teoloog se werk en insigte tot op datum reeds gepubliseer kon word. Die waarde hiervan, en in besonder die waarde van sy kommentare (*Jacobus* [1992], *Efeziërs* [1998], *Filippenzen* [1998] en *De Johannesbrievens* [2001?]) is 'n skat wat nog deur 'n groot deel van die Suid-Afrikaanse leserspubliek ontdek sal word.

Saam met sy vrou, kinders, familie, medegelowiges en kollegas wêreldwyd dank ons die Here vir hierdie begenadigde dienskneg wat sovele lewens met kennis van God verryk het. Dit is ons bede dat God hom nog lank in lewe en gesondheid sal bewaar.